Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Pawlaka
na 34. posiedzeniu Senatu
w dniu 14 maja 2025 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Zarządu PKP Polskich Linii Kolejowych SA Piotra Wyborskiego

Oświadczenie dotyczy bezpieczeństwa ruchu na przejazdach kolejowo-drogowych i terenach kolejowych.

W dniu 5 maja 2025 r. w Aleksandrowie Kujawskim doszło do tragicznego wypadku na przejeździe kolejowym strzeżonym, w wyniku którego życie straciła jedna osoba. To bolesne wydarzenie pokazuje, że problem bezpieczeństwa na przejazdach kolejowych dotyczy nie tylko tych niestrzeżonych, lecz także tych, które formalnie posiadają zabezpieczenia, co tym bardziej powinno skłonić nas do refleksji nad ich skutecznością.

W ostatnich latach w województwie kujawsko-pomorskim było kilka poważnych wypadków kolejowych, zwłaszcza w rejonie Włocławka, gdzie wielokrotnie dochodziło do niebezpiecznych zdarzeń na przejazdach. Mimo przeprowadzonych modernizacji wiele przejazdów nadal działa w oparciu o przestarzałe systemy zabezpieczeń, które nie spełniają współczesnych standardów bezpieczeństwa. Chodzi nie tylko o same szlabany, lecz także o systemy sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej, które bywają awaryjne, działają z opóźnieniem lub nie są dostatecznie widoczne dla uczestników ruchu drogowego.

W dodatku w wielu miejscach brakuje zintegrowanych systemów monitoringu i automatycznego wykrywania przeszkód, które mogłyby np. wykrywać pojazdy zatrzymane na torach i natychmiast powiadamiać nadzór ruchu kolejowego. Na bardziej nowoczesnych liniach w Europie stosowane są rozwiązania, które pozwalają na przesyłanie ostrzeżenia bezpośrednio do maszynistów, a także systemy automatycznej komunikacji między infrastrukturą a pojazdami drogowymi. Niestety, w wielu rejonach Polski, w tym w województwie kujawsko-pomorskim, takie technologie wciąż są rzadkością.

Dlatego zwracam się do pana prezesa zarządu PKP PLK z apelem o podjęcie działań zapewniających bezpieczeństwo na przejazdach kolejowych i udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania.

1. Czy przeprowadzono kompleksową rewizję procedur obsługi przejazdów kolejowo-drogowych w celu wprowadzenia systemowych zmian zapewniających stałe bezpieczeństwo użytkownikom ruchu?
2. Ile przejazdów w województwie kujawsko-pomorskim wymaga modernizacji zarówno technicznej, jak i w zakresie procedur nadzoru?
3. Jakie wnioski wyciągnięto z wcześniejszych wypadków w regionie i jakie konkretne działania zostały podjęte w ich następstwie?
4. Czy planowane są dodatkowe środki finansowe na poprawę systemów ostrzegania, monitoringu i automatyzacji na przejazdach kolejowych?
5. Jak zarząd spółki PKP PLK ocenia skuteczność działań edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa na przejazdach i czy są przewidywane nowe kampanie informacyjne dla kierowców i pieszych?

Bezpieczeństwo obywateli musi być absolutnym priorytetem państwa. Nawet przejazdy wyposażone w szlabany i sygnalizację nie gwarantują pełnej ochrony, jeśli systemy te są przestarzałe, niesprawne lub nieprzystosowane do obecnych warunków ruchu. Należy podjąć natychmiastowe działania w celu podniesienia poziomu zabezpieczeń na przejazdach kolejowych nie tylko w Aleksandrowie Kujawskim, lecz w całym województwie kujawsko-pomorskim i w kraju.

Stanisław Pawlak